

SZKOLNY PROGRAM WYCHOWAWCZY

"Trzeba jasno zdać sobie sprawę z tego, co to jest WYCHOWANIE i jak należy je przeprowadzać, bo obecnie panuje pod tym względem rozbieżność poglądów"- Arystoteles

**Szkoła Podstawowa nr 2
im. Stanisława Moniuszki w Orzeszu**

Rok szkolny 2014/2015

Struktura programu:

1. Wstęp.
2. Prawne podstawy programu.
3. Cele programu.
4. Model absolwenta.
5. Założenia programu i formy realizacji.
5. Plan działań wychowawczych:
6. Zasady ewaluacji programu.
7. Uwagi końcowe.

1. Wstęp

Aktualny program wychowawczy naszej szkoły powstał po modyfikacji istniejącego wcześniej programu. Zmiany zostały wprowadzone ze względu na zmiany w oświatowym systemie prawnym dotyczącym wychowania, a w szczególności ze względu na wprowadzenie nowej podstawy programowej, która to zmiana objęła początkowo tj. w roku 2009/2010 klasy pierwsze szkoły podstawowej, a w kolejnych latach następne. Cele programu wychowawczego opierają się na podstawie programowej, statucie szkoły, biorą pod uwagę misję i wizję szkoły zawartą w koncepcji pracy Szkoły Podstawowej nr 2 w Orzeszu.

Program wychowawczy zakłada podmiotowe traktowanie ucznia, poszanowanie godności osobistej, stwarzanie sytuacji sprzyjającej rozwojowi umiejętności dzieci i młodzieży. Został opracowany w oparciu o diagnozę sytuacji wychowawczej w Szkole oraz wyniki ewaluacji wewnętrznej w roku szkolnym 2013/2014.

Program wychowawczy stanowi wytyczne do pracy wychowawczej dla Dyrektora Szkoły, wychowawców klas, nauczycieli przedmiotów, pedagoga szkolnego, samorządu uczniowskiego, pracowników niepedagogicznych oraz organizacji i instytucji wspomagających pracę Szkoły. Realizacja założeń programowych wpłynie na spójność i wielokierunkowość oddziaływań wychowawczych skierowanych do uczniów Szkoły.

Treści wychowawcze są realizowane na każdym etapie edukacyjnym, program zawiera spójny układ treści.

2. Prawne podstawy programu.

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.)
Art.48, ust.1. Rodzice mają prawo do wychowania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniem. Wychowanie to powinno uwzględniać stopień dojrzałości dziecka, a także wolność jego sumienia i wyznania oraz jego przekonania.
Art.53, ust.3. Rodzice mają prawo do zapewnienia dzieciom wychowania i nauczania moralnego i religijnego zgodnie ze swoimi przekonaniem.
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zm.)
Art.54,ust.2 Do kompetencji rady rodziców, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, należy uchwalanie w porozumieniu z radą pedagogiczną programu wychowawczego szkoły obejmującego wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do uczniów, realizowanego przez nauczycieli.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Z 2012r. poz.977 ze zmianami).
- Rozporządzenie MEN z dnia 07 października 2009r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2009r. Nr 168, poz. 1324 ze zmianami)
- Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. [Dz.U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526] (Polska ratyfikowała konwencję 30 września 1991 r. z zastrzeżeniami oraz deklaracjami interpretacyjnymi, Konwencja weszła w życie w stosunku do Polski 7 lipca 1991 r.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. Z 2002r. Nr 61, poz. 624 ze zmianami)
- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r. Karta nauczyciela (t.j. DZ. U. Z 2014 r. poz.191)
- Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Dz. U. Z 1993r. Nr 61, poz.284 ze zmianami)
- Statut Szkoły

3. Cele programu

Najważniejszym celem wychowawczym Szkoły jest wspomaganie wszechstronnego rozwoju osobowości dziecka w wymiarze intelektualnym, etycznym, emocjonalnym, społecznym i zdrowotnym.

Cele w dziedzinie wychowania:

Nauczyciele w pracy wychowawczej, wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców, zmierzają do tego, aby uczniowie w szczególności:

- 1) znajdowali w szkole środowisko wszechstronnego rozwoju osobowego (w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym, duchowym),
- 2) rozwijali w sobie dociekliwość poznawczą, ukierunkowaną na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie,
- 3) mieli świadomość życiowej użyteczności zarówno poszczególnych przedmiotów nauczania, jak i całej edukacji na danym etapie,
- 4) stawali się coraz bardziej samodzielni w dążeniu do dobra w jego wymiarze indywidualnym i społecznym, godząc dążenie do dobra własnego z dobrem innych, odpowiedzialność za siebie z odpowiedzialnością za innych, wolność własną z wolnością innych,
- 5) poszukiwali, odkrywali i dążyli na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia celów życiowych i wartości ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie,
- 6) uczyli się szacunku dla dobra wspólnego jako podstawy życia społecznego oraz przygotowywali się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w państwie,
- 7) przygotowywali się do rozpoznawania wartości moralnych, dokonywania wyborów i hierarchizacji wartości oraz mieli możliwość doskonalenia się,
- 8) kształtowali w sobie postawę dialogu, umiejętność słuchania innych i rozumienia ich poglądów; umieli współdziałać i współtworzyć w szkole wspólnotę nauczycieli i uczniów.

Pozostałe zadania w dziedzinie wychowania zawarte w zapisach podstaw programowych z poszczególnych zajęć edukacyjnych i ścieżek.

Edukacja prozdrowotna: kształtowanie zdrowego stylu życia i inspirowanie harmonijnego rozwoju

Edukacja ekologiczna: budzenie szacunku do przyrody

Edukacja czytelnicza i medialna: kształtowanie postaw szacunku dla polskiego dziedzictwa kulturowego

Edukacja regionalna: ugruntowanie poczucia tożsamości narodowej

Cele w dziedzinie wychowania wg nowej podstawy:

Kształtowanie u uczniów postaw warunkujących sprawne i odpowiedzialne funkcjonowanie we współczesnym świecie. W procesie kształcenia ogólnego szkoła kształtuje u uczniów postawy: sprzyjające ich dalszemu rozwojowi indywidualnemu i społecznemu, takie jak: uczciwość, wiarygodność, odpowiedzialność, wytrwałość, poczucie

własnej wartości, szacunek dla innych ludzi, ciekawość poznawcza, kreatywność, przedsiębiorczość, kultura osobista, gotowość do uczestnictwa w kulturze, podejmowania inicjatyw oraz do pracy zespołowej. W rozwoju społecznym bardzo ważne jest kształtowanie postawy: obywatelskiej, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji. Szkoła podejmuje odpowiednie kroki w celu zapobiegania wszelkiej dyskryminacji.

5. Model absolwenta

Po ukończeniu Szkoły Podstawowej uczeń powinien należycie funkcjonować w środowisku szkolnym, respektować zasady współżycia społecznego i ogólnie przyjęte normy etyczne.

Funkcjonowanie ucznia w środowisku szkolnym

Absolwent naszej szkoły:

- o jest zdyscyplinowany, akceptuje szkolne normy zachowania i stosuje się do nich,
- o jest systematyczny, zawsze przygotowuje się do zajęć, nie opuszcza lekcji bez powodu, w określonym czasie usprawiedliwia nieobecności,
- o jest pilny, sumienny i pracowity,
- o jest odpowiedzialny, dotrzymuje słowa,
- o jest obowiązkowy, wywiązuje się z powierzonych mu zadań, jest punktualny,
- o jest aktywny, rozwija swoje zainteresowania jest gotowy do aktywnej pracy, zaangażowany w sprawy klasy i szkoły,
- o jest ambitny, dąży do osiągania jak najlepszych wyników w nauce i zachowaniu, na miarę swoich możliwości (stawia sobie coraz wyższe cele i dąży do ich osiągnięcia),
- o jest otwarty na uwagi, właściwie przyjmuje krytykę, stara się zmieniać swoje zachowanie.

Respektowanie zasad współżycia społecznego i ogólnie przyjętych norm etycznych

Absolwent naszej szkoły:

- o jest kulturalny, wypowiada się poprawną polszczyzną bez używania wulgaryzmów (dba o kulturę słowa), poprawnie się zachowuje w stosunku do kolegów i osób dorosłych, poprawnie zachowuje się w różnych miejscach i sytuacjach,
- o okazuje szacunek dla kolegów, pracowników szkoły i innych ludzi, szanuje mienie szkoły i dba o nie,
- o dba o własne zdrowie i bezpieczeństwo swoje i innych, nie pali, nie pije, nie używa narkotyków i innych środków odurzających,
- o jest uczciwy i prawdomówny,
- o jest koleżeński i uczynny, umie współżyć w grupie,
- o jest wrażliwy i tolerancyjny,
- o jest otwarty na uwagi, właściwie przyjmuje krytykę, stara się zmieniać swoje zachowanie.

Postawy opisane w modelu absolwenta kształtowane są wspólnie przez nauczycieli, pracowników Szkoły oraz rodziców poprzez:

- działania wychowawcze,
- własny przykład – nauczyciele i pracownicy Szkoły powinni stanowić wzór do naśladowania w zakresie realizacji ww. postaw.

5. Założenia programu i formy realizacji

Najważniejsze założenia programu to:

- wszyscy nauczyciele wprowadzają do tematyki swego przedmiotu elementy programu wychowawczego Szkoły,
- wszystkie zajęcia szkolne uwzględniają założenia programu wychowawczego,
- nauczyciele dostosowują przekazywanie wiedzy, kształtowanie umiejętności i postaw uczniów do odpowiedniej w tym wieku aktywności dzieci; umożliwiają poznawanie świata w jego jedności i złożoności; wspomagają samodzielność uczenia się; inspirują do wyrażania własnych myśli i przeżyć; rozbudzają ciekawość poznawczą oraz motywację do dalszej edukacji.

Dyrektor:

- dba o prawidłowe funkcjonowanie Szkoły, poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej Szkoły,
- koordynuje, organizuje i nadzoruje działania wychowawcze w Szkole,
- stwarza warunki do prawidłowej realizacji praw dziecka oraz umożliwia uczniom podtrzymanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i religijnej,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.

Nauczyciele:

- wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, ich zdolności i zainteresowania; udzielają pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci zgodnie z zasadami określonymi w programie wychowawczym,
- reagują na sygnały zagrożenia niedostosowaniem społecznym dzieci,
- zapewniają uczniom bezpieczeństwo podczas pobytu w Szkole i poza jej terenem, w czasie wycieczek.

Wychowawcy klas:

- poznają uczniów oraz ich środowisko, a także utrzymują stały kontakt z rodzicami, organizują spotkania, wspierają i wspomagają rodziców w działaniach wychowawczo-opiekuńczych,
- integrują zespół klasowy,
- rozwiązują indywidualne i klasowe problemy poprzez udzielanie uczniom wszechstronnej pomocy,
- interesują się postępami uczniów w nauce, dbają o regularne uczęszczanie uczniów do Szkoły, wspólnie z pedagogiem badają przyczyny opuszczania przez uczniów zajęć szkolnych,

- wdrażają uczniów do samorządności i demokracji (wybór i działalność samorządu klasowego, wypełnianie poszczególnych funkcji klasowych),
- propagują zasady kulturalnego zachowania,
- troszczą się o zdrowie uczniów, w szczególności poprzez wdrażanie ich do dbałości o higienę osobistą oraz przestrzegania zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w życiu szkolnym i poza Szkołą,
- czuwają nad wszechstronnym rozwojem osobowym ucznia oraz przygotowują go do samodzielnego funkcjonowania poprzez wzmacnianie postawy odpowiedzialności,
- utrzymują kontakt z rodzicami wychowanków, systematycznie informują o postępach ich dzieci, włączają rodziców w życie Szkoły i dążą do uzgodnienia wspólnych zasad wychowania,
- wspólnie z podopiecznymi dokonują ewaluacji i oceny rezultatów działań wychowawczych,
- pomagają poznać mocne i słabe strony ucznia w celu planowaniu rozwoju wychowanka.

Rodzice:

- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez dzieci,
- współdziałają z nauczycielami w sprawach wychowania i kształcenia dzieci.

Pedagog szkolny:

- rozpoznaje indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych,
- określa formy i sposoby udzielania uczniom, w tym uczniom z wybitnymi uzdolnieniami, pomocy psychologiczno-pedagogicznej, odpowiednio do rozpoznanych potrzeb,
- organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, rodziców i nauczycieli,
- podejmuje działania wychowawcze wynikające z programu wychowawczego Szkoły,
- wspiera działania wychowawcze i opiekuńcze nauczycieli wynikające z programu wychowawczego Szkoły,
- działa na rzecz zorganizowania opieki i pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej,
- dokonuje bieżącej analizy sytuacji wychowawczej w Szkole oraz systematycznie przekazuje informacje na ten temat radzie pedagogicznej,
- kontroluje spełnianie przez uczniów obowiązku szkolnego,
- utrzymuje stałą współpracę z wychowawcami klas.

Pracownicy niepedagogiczni:

- reagują na przejawy negatywnych zachowań i informują o tym wychowawcę klasy,
- wyrażają swoją opinię na temat oceny zachowania uczniów,
- wspomagają nauczycieli w realizowaniu działań wychowawczych.

Rada rodziców:

- reprezentuje ogół rodziców oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy Szkoły,
- współdecyduje o formach pomocy dzieciom oraz ich wypoczynku, współuczestniczy w opracowaniu programu wychowawczego Szkoły.

Samorząd uczniowski:

- inspiruje i organizuje życie kulturalne i intelektualne na terenie Szkoły,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego wobec dyrekcji i grona pedagogicznego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji.

6. Plan działań wychowawczych

Szkolny program wychowawczy dla szkoły podstawowej w klasach I-III i IV-VI składa się z pięciu bloków tematycznych:

- I. Uczestnictwo w społeczeństwie*
  - II. Postrzeganie siebie i rozumienie swoich uczuć*
  - III. Rozwiązywanie problemów*
- Dbanie o zdrowie psychiczne i fizyczne*
Życie w rodzinie

Szkolny program wychowawczy jest podstawą do rozplanowania w sposób szczegółowy działań wychowawczych dla wszystkich klas.

Wychowanie uczniów w naszej szkole stawiamy na równi z wiedzą i umiejętnościami ucznia, dbając o jego wszechstronny rozwój osobowy i kształcenie takiego człowieka, który szanuje siebie, otaczających go ludzi i jest otwarty na świat zewnętrzny, umie zgodnie żyć z innymi i dla innych.

Wychowanie w szkole to:

- przygotowanie uczniów do samodzielnego życia a także w dalszej perspektywie pracy
- ukierunkowanie rozwoju ucznia
- rozwijanie indywidualnych zainteresowań ucznia
- przygotowanie ucznia do zmieniającej się rzeczywistości
- nabycie umiejętności planowania własnego rozwoju

Program będzie realizowany :

- na lekcjach wychowawczych – zajęć, na których wychowawca i uczniowie danej klasy spotykają się i dokonują analizy problemów wychowawczych
- na lekcjach przedmiotowych – w czasie których na bazie podawanych wiadomości pojawiają się zagadnienia wychowawcze

- na zajęciach pozalekcyjnych – dodatkowych form pracy w niewielkich grupach, gdzie spotykają się uczniowie o określonych zainteresowaniach i umiejętnościach, które rozwijają
- różnorodnych imprezach i formach kulturalnych na terenie szkoły – akademie, rocznice związane ze świętami narodowymi, festyny, itp.
- podczas wycieczek przedmiotowych i krajoznawczych – integrują zespół uczniowski, jak również zawierają w sobie wiele sytuacji wychowawczych
- podczas konkursów i olimpiad przedmiotowych – dających uczniom możliwość przedstawienia swoich osiągnięć, zaprezentowania własnej wiedzy
- podczas wyjazdów do placówek kulturalnych – wyjazdy do teatru, biblioteki, na wystawy, kina
- podczas akcji charytatywnych, ekologicznych – uczniowie inicjują akcje lub biorą czynny udział w lokalnych przedsięwzięciach angażując się w działania pomocowe
- podczas zawodów i imprez sportowych – młodzież reprezentuje szkołę na turniejach i zawodach międzyszkolnych
- podczas samopomocy uczniowskiej – uczniowie pomagają sobie wzajemnie w odrabianiu lekcji i w nauce
- podczas stałego uaktualniania strony internetowej promującej naszą szkołę
- współpracy z rodzicami, która obejmuje:
  - a. kontakt natychmiastowy w niepokojących wypadkach wychowawczych (telefoniczny, osobisty)
  - b. kontakt stały podczas zebrań, okresowych wywiadówek i konsultacji
  - c. stały kontakt i współdziałanie z Radą Rodziców
  - d. spotkania indywidualne oraz grupowe z pedagogiem, psychologiem, logopedą szkolnym

KLASY I – III

EDUKACJA WCZESNOSZKOLNA

<p>I. UCZESTNICTWO W SPOŁECZEŃSTWIE</p> <p>EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH: UCZEŃ :1. MA POCZUCIE PRZYNALEŻNOŚCI DO RODZINY, KLASY, SZKOŁY   2. CHCE I POTRAFI DZIAŁAĆ W GRUPIE RÓWIEŚNICZEJ   3. PRZESTRZEGA KONSEKWENTNIE USTALONYCH ZASAD</p>
<p>II. POSTRZEGANIE SIEBIE I ROZUMIENIE SWOICH UCZUĆ</p> <p>EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH: UCZEŃ: 1. DOSTRZEGA RÓŻNICE MIĘDZY LUDŹMI I JE AKCEPTUJE   2. POTRAFI I CHCE POZYTYWNIE ZAPREZENTOWAĆ WŁASNĄ TOZSAMOŚĆ I   NIEPOWTARZALNOŚĆ ORAZ DOKONAĆ SAMOOCENY</p>
<p>III. ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW</p> <p>EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH:</p>

UCZEŃ: 1. WIE DO KOGO MOŻE ZWRÓCIĆ SIĘ O POMOC
2. ROZRÓŻNIA DOBRO, ZŁO W SYTUACJACH PROBLEMOWYCH I
ODPOWIEDNIO REAGUJE
3. DOSTRZEGA KONIECZNOŚĆ ODMAWIANIA, ZNA FORMUŁĘ
ODMOWY
4. ZNA ZAGROŻENIA WYNIKAJĄCE Z KORZYSTANIA Z KOMPUTERA,
INTERNETU I
MULTIMEDIÓW

IV. DBANIE O ZDROWIE FIZYCZNE I PSYCHICZNE

EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH:

UCZEŃ: 1. ROZUMIE I PRZESTRZEGA ZASADY ZDROWEGO STYLU ŻYCIA
2. DOSTRZEGA WPŁYW PRAWIDŁOWEGO ODŻYWIANIA SIĘ NA
ZDROWIE FIZYCZNE I
PSYCHICZNE
3. POZNAJE ZGROŻENIA DLA ZDROWIA WYNIKAJĄCE Z KORZYSTANIA
Z KOMPUTERA

V. ŻYCIE W RODZINIE

EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH:

UCZEN: 1. PRAWIDŁOWO KOMUNIKUJE SIĘ W RODZINIE
2. DAŻY DO ROZWIĄZYWANIA KONFLIKTÓW
3. SZANUJE KAŻDEGO CZŁOWIEKA

KLASY IV – VI

Program wychowawczy został opracowany tak, aby dziecko:

- umiało współżyć z innymi
- rozumiało siebie
- lepiej radziło sobie z rozwiązywaniem problemów życiowych
- umiało w trudnych sytuacjach szukać pomocy

I. UCZESTNICTWO W SPOŁECZEŃSTWIE

EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH

Uczeń: 1. zna organizacje i instytucje działające w środowisku, w którym żyje
2. dostrzega potrzeby swoje i innych
3. dba o otaczającą go naturę

II. POSTRZEGANIE SIEBIE I ROZUMIENIE SWOICH UCZUĆ

EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH

- Uczeń:** 1. potrafi rozpoznawać i prawidłowo wyrażać swoje potrzeby i uczucia
2. dostrzega zalety i wady swoje i innych
3. dąży do pozytywnej zmiany siebie samego

III. ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW

EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH

- Uczeń:** 1. zna różne sposoby rozwiązywania problemów i potrafi je stosować
2. dostrzega potrzebę podejmowania odpowiedzialnych decyzji
3. zna zagrożenia wynikające korzystania z komputera, Internetu i multimediiów

IV. TROSKA O ZDROWIE FIZYCZNE I PSYCHICZNE

EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH

- Uczeń:** 1. dostrzega potrzebę zachowania równowagi psychofizycznej swojego organizmu
2. chce i potrafi dbać o bezpieczeństwo i zdrowie swoje oraz bliskich
3. zna sposoby i miejsca atrakcyjnego spędzania wolnego czasu

V. ŻYCIE W RODZINIE

EFEKTY DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH

- Uczeń:** 1. posiada znajomość organizmu ludzkiego i zachodzących w nim zmian oraz akceptuje własną płciowość
2. posiada umiejętność obrony własnej intymności i nietykalności seksualnej oraz szanuje ciało innej osoby
3. potrafi korzystać ze środków przekazu w sposób selektywny umożliwiający obronę życia przed ich destrukcyjnym oddziaływaniem
4. wyraża szacunek dla siebie oraz innych ludzi, ich wysiłku i pracy

6. Zasady ewaluacji programu.

Ewaluacji dokonuje zespół złożony z:

- wychowawców,
- pedagoga, psychologa,

- przedstawicieli samorządu uczniowskiego,
- przedstawicieli rady rodziców.

Procedura ewaluacyjna obejmuje:

- obserwację działań wychowawczych nauczycieli i dyrekcji,
- rozmowy indywidualne z nauczycielami, rodzicami,
- analizę problemów zgłaszanych pedagogowi lub psychologowi,
- badania ankietowe skierowane do uczniów i rodziców,
- analizę sprawozdań półrocznych i rocznych wychowawców, psychologa i pedagoga, pielęgniarki,
- formułowanie wniosków i rekomendacji,
- modyfikację programu wychowawczego.

7. Uwagi końcowe.

Harmonogram działań wychowawczych (metody, formy i termin realizacji dla wskazanych zadań) przygotowują wszyscy nauczyciele, jest on uszczegółowieniem programu. Program jest skonsultowany z Radą Pedagogiczną, Radą Rodziców i uwzględnione są w nim spostrzeżenia uczniów.

Program Wychowawczy szkoły został opracowany po wcześniejszym rozpoznaniu potrzeb uczniów i oczekiwań rodziców. Został on oparty na wizji i misji szkoły. Treści programu zgodne są ze Statutem Szkoły.

Program został opracowany przez zespół nauczycieli do spraw wychowania i profilaktyki szkoły w składzie:

- Janina Janik – logopeda
- Agnieszka Siedlok – kierownik świetlicy